

## YİTİK ŞEHİR İSTANBUL (2)

İstanbul üzerine yazı yazmak, iyilik duaları okumak huy haline geldi.

Ben nokta vuruşlarla, çözüm önerilerimi de sunacağım. Bu sorunun makale ile çözülemeyeceğini biliyorum. Benimki yeni bir perspektif çabasıdır. Bir de böyle bakmayı deneyin. Derler ki;

Fatih , fetihten Edirne'ye dönerken: "*A Zağanos Paşa keşke Konstantinopolis'i fethetmeseydik, üç günlük yağmada kapı pervazlarını bile söktüler*" demişti.

İstanbul Fatih için; aşktır, aşktan da öte tutkudur! Tanınmış, sevmiş, korumuş ve geliştirmiştir. Attığı imzalar tüm saldırılara rağmen hâlâ dimdik ayakta. Bir de şimdiki İstanbul'a bakalım.

### Beyoğlu

Tarihi Galata, Pera ve Haliç'in öteki yakası. Cenevizlilerin, Venediklilerin ve Galata bankerlerinin mahallesi. Bir renk cümbüşü, kültürler hazinesi.

Şimdilerde sadece konsolosluklar kaldı. Son '*temizliği*' 1955'te bitirdik! Kentliliği de, kültürleri de temizleyerek yerine yoksul Anadolu göçerlerini yerleştirdik!

Cumhuriyetin anıtlarından biri olan Taksim Meydanı ve Parkı'nı kemire kemire bitiremedik bir türlü. Altını üstüne getirdik. Üstünü işgal edemeyen altını oydu. Belediye nikâh salonunun altına fast-food'lar yerleştirdi. Sonra da kıtlığı varmış gibi cami yapmaya kalktılar, onu beceremeyince tam Cumhuriyet Anıtı'nın önüne kumbaralı tuvalet diktiler. Kin köylü işidir. Kinin kımı yoktur, saklar saklar kusarlar .

### Sıraselviler ve İstiklal Caddesi

Sıraselviler'dir asıl adı... Ancak orda sıra selviler yerine, sıra sıra çörekçi-börekçi görürsünüz. 1880'de yapılan Ayia-Triada, Rum Ortodoks Kilisesi, 1885'te yapılan Zapion Kız Lisesi'nin bir yanı İstiklal Caddesi'ne bakar, bir yanı da Sıraselviler'e. Bu üçgen alandaki bu iki yapı kültürel varlıklarımızdandır. Ancak ciddi bir kuşatmayla her iki tarafını da çörekçi-börekçi ve dahi Hacı Baba Restoranı ile kuşatmışız. '*Keferenin*' eserleri gözükürse çarpılırız maazallah!

Şimdi o üç bir yandan kuşatmayı kaldırıp eski haline getirsek. Önünde mini bir park, oturma grupları koyup, İstiklal Caddesi müdavimleri için dinlenme mekânları, azınlıklarımız için de azıcık bir saygı. Turistler de geçmişlerini görürler.

Bir kara mizah örneği, Beyoğlu Güzelleştirme Derneği Başkanlığı'nı Vitali Hakko 'ya bırakmışız. Zira İstiklal Caddesi'ndeki ilk bina cephesini bozan odur.

Mısırlı Han var, ressamalara konu olmuş taş oymacılığının örneklerinden biridir. Onun üstüne kaçak kat atmışlar, hem de *cam* cephe. Yaşlı ananın sırtına Amerikan Deniz Piyadesi tünemiş gibi duruyor. Buna sebep olanlar utansın, ne diyeyim!..

### Sirkeci

Abdülhamit Triadı derler, çok özel kent tasarımlarından biridir: Sirkeci Postanesi, Sansaryan Han, Beşinci Vakıf Han ve bunların ortasındaki meydan, Avrupa'ya nazire yapılan meydanlarımızdır. Hem binalar anıtsaldır hem yaşananlar unutulmazdır. Şimdilerde meydan yok, kaçak hanlarla bir güzel kuşatmışız. Girmek-çıkmaq, gezmek-görmek ne mümkün! Hadi ötekiler '*gâvur*' mirası, peki buna ne demeli? Şimdi '*Ulu Hakan*' ın soyu iktidarda. Kim bilir belki sahip çıkarlar da orayı temize çekerler.

### Bizans'ın surları

Dünyanın neresinde var, surların dibine, üstüne ve hatta oyularak içine ev yapmak?.. Eminönü tarafındaki surlar daha acımasız saldırı yaşadı! Adam suru delip uyduruk oteline kapı açtığı gibi, Marmara manzaralı köşk yapan mı dersin, Belediye Dinlenme Tesisi diye lokanta, kahve yapamı mı!.. Topkapı Sarayı dışında bütün tarihi yapılar yağmadan yıkımdan payını aldı. Yavuz Selim 'in çeşmeleri meşhurdur, şimdilerde onların bir kısmı kökünden çalınmış, bir kısmı da sosisli sandviç satarak tarihe hizmet etmekte! Dünyanın merkezidir diye dikilen Dikilitaş şimdi çukurda kalmış, bakmazsan göremezsin.

Sultanahmet Meydanı ve Camisi'nin önü arkasını mübarek ramazan aylarında lahmacun panayırına açarak mutlu olmaktayız.

### Fatih